

**Groeien
als leraar?
Het kan!**

www.hetkaninhetonderwijs.nl

Groeien als leraar? Het kan!

Het primair onderwijs barst van het talent. Van leraren die met passie en betrokkenheid hun kennis en kunde overbrengen aan leerlingen. Dat talent moet de ruimte krijgen. Ruimte om te groeien. Of dat nu gaat om verdieping in een bepaald onderwijsgebied of om expertise in het begeleiden van (zorg)leerlingen. Het kan! De invoering van de functiemix maakt een bijpassende beloning daarvoor mogelijk.

Met de functiemix krijgen scholen extra geld om te investeren in lerarenfuncties op hogere niveaus (salarisschalen). Leraren kunnen zo, na een opleiding of cursus of op basis van ervaring, solliciteren naar een hogere leraarfunctie met bijpassend salarisstrookje. Meer verdienen als leraar? Het kan!

Met de invoering van de functiemix zal het aantal LB-functies in het basisonderwijs in 2014 tot 46 procent stijgen (of 40% LB en 2% LC). In het speciaal (basis)onderwijs tot 14 procent LC-functies. De functiemix draagt op verschillende manieren bij aan de kwaliteit van het onderwijs. Leraren hebben baat bij extra carrièrekansen en het onderwijs wordt aantrekkelijker om in te (blijven) werken.

Voor een goede invoering is samenwerking nodig bij alle betrokkenen: leraren, schooldirecties, P(G)MR-leden en bestuursleden. Samen voeren zij de functiemix in binnen de school.

Hoe zijn andere scholen met de nieuwe functiemix aan de slag gegaan? Daarover vindt u in deze brochure belangrijke informatie. Laat u inspireren door de enthousiaste verhalen van collega's en maak gebruik van hun goede tips!

Wij wensen u veel succes met de invoering van de functiemix.

Meer leraren in hogere lerarenfuncties

De functiemix is de verdeling van lerarenfuncties over de salarisschalen LA, LB, LC. De komende jaren komt er meer geld beschikbaar voor de versterking van de functiemix. Daardoor kunnen meer leraren een hogere lerarenfunctie krijgen en meer verdienen. Het doel is om meer leraren voor de klas carrière te laten maken. Per onderwijssector zijn er afspraken gemaakt om meer leraren in hogere functies te benoemen en hen volgens hogere salarisschalen te belonen. De sociale partners hebben de afspraken over de versterking van de functiemix in de CAO verankerd en hebben daarbij ook nadere afspraken gemaakt over de criteria voor hogere functies en daarbij horende hogere schalen.

'Het kan in het onderwijs!'

Het ministerie van OCW en de sociale partners informeren u met de campagne 'Het kan in het onderwijs!' over de mogelijkheden van de nieuwe functiemix. Deze brochure maakt onderdeel uit van die campagne. Voor meer informatie, instrumenten en adviezen verwijzen we u graag naar de website:
www.hetkaninhetonderwijs.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Algemene Vereniging Schoolleiders
in het basis-, voortgezet en speciaal onderwijs

AOb Algemene Onderwijsbond

Stichting Meerderweert

Stichting Meerderweert is verantwoordelijk voor het onderwijs op vijftien reguliere basisscholen en een school voor speciaal basisonderwijs (SBO Het Palet). De Stichting is voortgekomen uit een fusie en verzorgt het onderwijs aan zo'n 3.300 leerlingen in de gemeenten Weert en Nederweert. Zij kiezen daarbij voor het concept van de lerende organisatie. Meerderweert heeft bijna 370 personeelsleden in dienst.

Stichting PrOo

Stichting PrOo vormt het bestuur van 26 openbare basisscholen in de gemeenten Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Het bestuur bestaat uit negen personen en bestuurt op hoofdlijnen. De dagelijkse taken en bevoegdheden, behoudens enkele specifieke taken, zijn overgedragen aan de algemeen directeur. Binnen Stichting PrOo volgen 3.400 leerlingen onderwijs en zijn circa 320 docenten actief.

Frens Lemeer,
directeur SBO Het Palet

'Wees transparant bij invoering van de functiemix'

'Het idee van de functiemix vind ik goed, want je weet als directeur in het basisonderwijs dat er mensen op jouw school rondlopen met extra capaciteiten en inbreng. De functiemix biedt hen een mooie stimulans voor "een leven lang" leren en dat verhoogt de kwaliteit van onderwijs. Wie vroeger carrière wilde maken moest vaak "vertrekken" uit de klas en werd bijvoorbeeld adjunct-directeur of intern begeleider. Nu wordt voor de klas staan ook financieel extra gewaardeerd, dat maakt de functiemix een goede vorm van beloningsbeleid. Toch valt het enthousiasme over de invoering van de functiemix, waarmee wij als scholengemeenschap eind 2009 zijn gestart, niet extra op. Zeker, er is behoefte aan, maar in het speciaal basisonderwijs ligt het te behalen percentage hogere functies lager. Op onze school dient het aantal collega's met LC-aanstelling over vier jaar veertien procent te zijn in plaats van veertig procent. Daarbij: in het SBO is er relatief minder onderscheid in het scholingsniveau van mensen.

De regel dat je minimaal vijftig procent van de tijd voor de klas moet staan voelt niet bij iedereen even goed aan. Met name niet bij degenen die al uit zichzelf bezig waren met extra scholing. Dat zijn toch vaak de mensen die de kar al trekken op school en moeilijke gesprekken voeren met ouders, maar nu mogelijk niet in aanmerking komen voor de functiemix. Dat moet je kunnen uitleggen. Transparantie bij het invoeren van de functiemix is daarom heel belangrijk. Bespreek wat je doet en waarom je het doet, dat zorgt voor draagvlak.'

Piet Uneken,
algemeen directeur Stichting PrOo

'Mensen moeten wel wat extra's bieden'

'In het najaar van 2009 zijn we begonnen met het invoeren van de functiemix, het staat nu aardig op de rit. We hebben voor het eerste jaar inmiddels alle procedures afgerond. Dat betekent dat per ingang van volgend schooljaar dertien extra mensen binnen onze stichting een LB-aanstelling hebben. In het begin riep de invoering van de functiemix wel wat vragen op. Hoe werkt het wanneer je hoofdzakelijk kleine scholen in jouw stichting hebt? Wat te doen met de LB-aanstellingen die we al in huis hebben? Na overleg met de PO-raad en de vakorganisaties is daar overeenstemming over bereikt. Zo hebben wij een aantal kleine scholen geclusterd en mogen bestaande LB-aanstellingen in de functiemix worden meegenomen. Het creëren van nieuwe functies binnen het primair onderwijs vind ik een goede zaak. Nu zie je dat het basisonderwijs nog vooral een vlakke organisatie is. Wil je naar een hogere functie, dan kom je eigenlijk al direct uit bij een management- of directiefunctie. De functiemix zorgt voor meer functies in de organisatie waardoor meer mensen kans hebben op een bredere carrière. Ik vind wel dat mensen die een LB-aanstelling ambiëren iets extra's moeten bieden. Ze moeten meer doen dan alleen een groepstaak op zich nemen en echt een eigen inbreng hebben. Bijvoorbeeld in de ontwikkeling van het onderwijs of door het coachen van collega's. Op dit moment reageren leraren nog huiverig. Het onderwijs is niet gewend aan verschillen in beloning tussen leraren. Toch is er behoefte aan de functiemix, vooral bij de jongere collega's. Die staan daar heel open voor. Oudere collega's kijken nog even de kat uit de boom. Maar ik hoop dat juist ook zij de kansen zien en ze pakken. Wat dat betreft maakt de functiemix geen onderscheid. Het kan er voor zorgen dat het onderwijs een aantrekkelijke werkgever blijft voor iedereen.'

Willem de Zwijgerschool

De Willem de Zwijgerschool in Scheveningen is een open protestants-christelijke basisschool met een sterk buurtkarakter. De school heeft ongeveer 420 leerlingen. Voor alle leerjaren zijn er twee groepen. In iedere groep zitten 26 leerlingen. De school telt 38 personeelsleden.

Michelle Degenars, lerares en MR-lid Willem de Zwijgerschool

‘Functiemix haalt talent uit leraren naar boven’

‘Al acht jaar geef ik les op deze school, in groep 8. Sinds drie jaar ben ik ook lid van de medezeggenschapsraad. De functiemix staat er voortdurend op de agenda. Wat kan de functiemix betekenen voor onze school en wat zijn tussentijdse doelen? Dat zijn vragen die we willen beantwoorden. Leraren barsten van het talent. De functiemix maakt het aantrekkelijker om dat eruit te halen en bewijst dat je wel degelijk carrière kunt maken in het onderwijs. Het uitgangspunt is dat je het niveau van leraren verhoogt en daarmee het onderwijs in het algemeen verbetert. De medezeggenschapsraad controleert de invoering van de functiemix. Controle in positieve zin. We vinden dat niet alleen persoonlijke ontwikkeling centraal moet staan, maar ook de ontwikkeling van de school. Is het nuttig voor de school wanneer een leraar zich op een bepaald vakgebied specialiseert? Welke competenties verwerft iemand en welke beloning staat daar tegenover? Daarvoor zijn gesprekken nodig en moet je meetpunten afspreken. Voor leraren is het fijn dat wanneer ze zichzelf ontplooiën, er ook iets tegenover staat. Daar krijg je een boost van.’

Elke Westerduin, lerares Willem de Zwijgerschool

‘Deze combinatie-functie is voor mij ideaal’

‘Na het derde jaar dat ik louter voor de klas stond, wilde ik wel wat verdieping in mijn werk. En dan bedoel ik niet switchen van groep 4 naar groep 6, maar ánder werk. Ik volgde een tweejarige opleiding voor intern begeleider. Toen die functie hier op school vrij kwam, heb ik me

daarvoor aangemeld. Omdat ik ook al bouwcoördinator was, kon er door die twee taken samen te voegen een LB-functie van worden gemaakt. Ik werk nu fulltime, sta drie dagen voor de klas, groep 5, en twee dagen besteed ik aan het coördineren en begeleiden. Ik heb nu veel vrijheid om andere kennis op te doen en die te delen. Toch wilde ik de feeling met het lesgeven behouden. Je moet wel weten hoe het er in de klas aan toe gaat als je beleid uitstippelt. Daarom is deze combinatie voor mij ideaal. Al is er een gevaar dat je, terwijl je voor de klas staat, toch voor je andere werk wat zaakjes gaat regelen. Je moet beide functies goed weten te scheiden. De functiemix vind ik een uitstekend initiatief. Voor mensen die de pabo willen gaan doen is het goed om te weten dat juf of meester worden niet betekent dat je de rest van je leven voor een groep staat. Verder zorgt de functiemix ervoor dat mensen ambitieus blijven en dat ze blijven nadenken over wat ze willen.’

Dick van Arkel, directeur Willem de Zwijgerschool

‘Functiemix maakt het werk aantrekkelijker’

‘Als leraar heb je niet al te veel carrièremogelijkheden. Zeker op basisscholen is er veelal sprake van een platte organisatiestructuur. De functiemix biedt de mogelijkheid om LB-functies te creëren. Daardoor maak je een tussenlaag die uitdagend kan zijn om in te werken. Dat levert een belangrijke meerwaarde op voor de school. Het stimuleert leraren om zich te bemoeien met het beleid van de school, mee te denken en de kar te trekken. Door taken als bouwcoördinator en intern begeleider samen te voegen, hebben we op deze school al vier LB-functies gerealiseerd. Omdat we al werken met pop-, functie- en beoordelings-gesprekken, kostte ons dat niet veel extra moeite. In het schooljaar 2011-2012 weten we welke LB-functies we nog meer willen en kunnen invullen. Het is moeilijk nu al vast te stellen hoe die functies er precies moeten gaan uitzien. De ontwikkelingen gaan erg snel. Hebben we over vijf jaar nog dezelfde behoefte aan extra competenties als nu? Deze nieuwe functies zullen we daarom breed omschrijven. Als je een professionele organisatie bent en je de kans krijgt om via de functiemix LB-functies te creëren, moet je daar zeker gebruik van maken. Dat hoort bij goed personeels-beleid en maakt het werk aantrekkelijker.’

Op weg naar 2014

Op dit moment zijn vrijwel alle leraren in het basisonderwijs ingeschaald in LA en alle leraren in het speciaal (basis) onderwijs in LB. Op grond van de CAO-PO moet een flink aantal van hen de komende jaren worden benoemd/ aangesteld in een LB- of LC-functie. Het gaat hierbij om de volgende percentages:

Basisonderwijs

2010

8%

van de leraren is benoemd/
aangesteld in schaal LB.

2014

40%

van de leraren is benoemd/aangesteld in
schaal LB en 2 procent in LC. Deze 2 procent
kunnen met instemming van de P(G)MR
ingewisseld worden voor extra 6 procent
LB functies, zodat dit op 46 procent uitkomt.

Convenant Actieplan Leerkracht van Nederland

De functiemix maakt deel uit van het Convenant Actieplan Leerkracht van Nederland, dat in juli 2008 is gesloten tussen de minister van OCW en de sociale partners. De maatregelen in dit convenant zijn bedoeld om de kwaliteit, beloning en positie van de leraar te verbeteren en de aantrekkelijkheid van het beroep daarmee te verhogen. Dat gebeurt onder andere door in te zetten op het carrièreperspectief van leraren.

Speciaal (basis)onderwijs

2010

3%

van de leraren is benoemd/
aangesteld in LC.

2014

14%

van de leraren is benoemd/
aangesteld in LC.

Doe uw voordeel met tips van uw collega's

- Zorg dat u het invoeringstraject dat u wilt hanteren duidelijk met het personeelsdeel van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad afstemt. Zorg dat u hetzelfde vertrekpunt hebt.
- Communiceer duidelijk. De regeling moet voor iedereen duidelijk zijn. Neem alle ins en outs goed door, zowel met besturen, medezeggenschapsraden als leraren.
- Wees helder over wat u leraren te bieden hebt aan mogelijkheden en beloningen.
- Zorg ervoor dat de invulling van de functiemix slechts voor één uitleg vatbaar is.
- Wanneer de CAO-PO een eigen invulling toelaat, spreek dan bij de invoering van de functiemix heldere criteria af en leg die vast in de functiebeschrijving.
- Als u als leraar door de invoering van de functiemix verschillende taken binnen uw functie gaat vervullen, zorg dan dat u die goed scheidt.
- Blijf u ontwikkelen als leraar en houd in de gaten welke mogelijkheden uw school daarin kan bieden.
- De ontwikkelingen gaan snel. Wanneer u nieuwe functies creëert, zorg dan voor een goede monitoring en eventuele bijstelling. Dit voorkomt dat u functies realiseert die wellicht over vijf jaar overbodig blijken.

Meer weten? Ga naar de website!

Er is al veel informatie beschikbaar over de functiemix. De site www.hetkaninhetonderwijs.nl biedt u toegang tot alle belangrijke gegevens en houdt u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Iedereen die betrokken is bij of geïnteresseerd is in het invoeren van de functiemix kan er terecht: leraren, schooldirecties, MR-leden en bestuursleden.

De website biedt links naar belangrijke onderzoeken, rapporten en instrumenten om de functiemix in te voeren. U vindt er vragen- en antwoordenlijstjes, stappenplannen en meer.

Via de website kunt u ook de functiemix in uw school vergelijken met de functiemix van andere scholen en kunt u een vergelijking maken met de afgesproken doelstellingen.

Vragen? Bel de helpdesk!

Het ministerie van OCW heeft een helpdesk ingericht voor al uw vragen over de functiemix. De helpdesk is te bereiken via het telefoonnummer (079) 323 23 33 (primair onderwijs). U kunt ook een vraag stellen of een bericht achterlaten via het digitale vragenformulier op de website.

Colofon

Deze brochure is een gezamenlijke publicatie van het ministerie van OCW, de PO-raad, de VO-raad, de Algemene Vereniging Scholleiders en de werknemersorganisaties AOb, CNV Onderwijs en CMHF.

Algemene Vereniging Scholleiders
in het basis-, voortgezet en speciaal onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap